

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 25. marca 2021 *

„Predhodno odločanje – Pravo, ki se uporabi – Uredba (ES) št. 864/2007 in Uredba (ES) št. 593/2008 – Področje uporabe *ratione temporis* – Nepristojnost Sodišča – Člen 94 Poslovnika Sodišča – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Člen 1(1) – Stvarno področje uporabe – Pojem ‚civilne in gospodarske zadeve‘ – Člen 7, točka 1 – Pojma ‚zadeva v zvezi s pogodbenimi razmerji‘ in ‚opravljanje storitev‘ – Člen 24, točka 1 – Pojem ‚najem/zakup nepremičnine‘ – Uredba (ES) št. 1393/2007 – Vročanje sodnih in izvensodnih pisanj – Notarji, ki delujejo v okviru izvršilnih postopkov – Postopek za izterjavo dnevne listka za parkiranje vozila na parkirnem mestu na javni prometni površini“

V zadevi C-307/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Visoki trgovački sud (višje gospodarsko sodišče, Hrvaška) z odločbo z dne 26. marca 2019, ki je na Sodišče prispela 11. aprila 2019, v postopku

Obala i lučice d.o.o.

proti

NLB Leasing d.o.o.,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader (poročevalka), sodnica, M. Safjan in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Obala i lučice d.o.o. M. Kuzmanović, odvjetnik,
- za hrvaško vlado G. Vidović Mesarek, agentka,
- za nemško vlado J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann in E. Lankenau, agenti,
- za slovensko vlado J. Morela, agentka,

* Jezik postopka: hrvaščina.

– za Evropsko komisijo M. Wilderspin in M. Mataija, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. novembra 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 56 PDEU, člena 4(1), člena 10(1), člena 11(1) in člena 12(1) Uredbe (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti („Rim II“) (UL 2007, L 199, str. 40, v nadaljevanju: Uredba Rim II), Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL 2007, L 324, str. 79), člena 4(1)(b) in (c) ter (2) Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL 2008, L 177, str. 6, in popravek UL 2009, L 309, str. 87, v nadaljevanju: Uredba Rim I) in člena 7, točki 1 in 2, ter člena 24, točka 1, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Obala i lučice d.o.o. (v nadaljevanju: Obala), družbo s sedežem na Hrvaškem, in NLB Leasing d.o.o., družbo s sedežem v Sloveniji, v zvezi z zahtevkom za izterjavo pristojbine za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba Rim II

- 3 Člen 31 Uredbe Rim II, naslovljen „Časovna uporaba“, določa:

„Ta uredba se uporablja za škodne dogodke, ki nastanejo po začetku veljavnosti te uredbe.“

Uredba št. 1393/2007

- 4 Člen 1 Uredbe št. 1393/2007, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, kadar je treba poslati sodno ali izvensodno pisanje iz ene države članice v drugo državo članico z namenom vročitve v slednji državi članici. Ne uporablja se zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve ali za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti („acta iure imperii“).“

- 5 Člen 14 te uredbe, naslovljen „Vročanje z uporabo poštnih storitev“, določa:

„Vsaka država članica ima možnost, da osebam s stalnim prebivališčem v drugi državi članici vroča sodna pisanja neposredno z uporabo poštnih storitev, in sicer s priporočenim pismom z vročilnico ali na drug, enakovreden način.“

6 Člen 16 navedene uredbe, naslovljen „Pošiljanje“, določa:

„Izvensodna pisanja se za vročitev v drugi državi članici pošiljajo v skladu z določbami te uredbe.“

7 Uredba št. 1393/2007, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, je bila razveljavljena z Uredbo (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL 2020, L 405, str. 40).

Uredba Rim I

8 Člen 28 Uredbe Rim I, naslovljen „Časovna uporaba“, določa:

„Ta uredba se uporablja za pogodbe, sklenjene po 17. decembru 2009.“

Uredba št. 1215/2012

9 V uvodnih izjavah 10 in 15 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:

„(10) Področje uporabe te uredbe bi moralo zajemati vse glavne civilne in gospodarske zadeve, razen točno opredeljenih zadev [...]

[...]

(15) Pravila o pristojnosti bi morala biti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca. Pri tem bi morala taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta spora ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. Da bi postala skupna pravila preglednejša in da ne pride do kolizije pristojnosti, je treba stalno prebivališče pravne osebe opredeliti kot avtonomen koncept.“

10 Člen 1(1) te uredbe določa:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodišča. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev ali odgovornosti države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (acta iure imperii).“

11 Člen 4(1) navedene uredbe določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

12 Člen 7, točki 1 in 2, te uredbe določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;;
- (b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:
  - v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

- v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;;

(c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a);

2. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči v kraju, kjer je prišlo ali lahko pride do škodnega dogodka“.

13 Člen 24 Uredbe št. 1215/2012 določa:

„Ne glede na stalno prebivališče strank so izključno pristojna naslednja sodišča države članice:

1. v postopkih, predmet katerih so stvarne pravice na nepremičninah ali najem/zakup nepremičnin, sodišča držav članic, v katerih se nahaja nepremičnina.

[...]“.

Hrvaško pravo

Zakon o izvršbi

14 Ovršni zakon (zakon o izvršbi) (*Narodne novine*, št. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 in 73/17) v členu 1 notarje pooblašča, da prisilno izterjajo terjatve na podlagi „verodostojne listine“, tako da izdajo sklep o izvršbi, ki pomeni izvršilni naslov, brez izrecnega soglasja tožene stranke.

Zakon o varnosti cestnega prometa

15 Zakon o sigurnosti prometa na cestama (zakon o varnosti cestnega prometa) (*Narodne novine*, št. 67/08, 48/10 in 74/11) v členu 1 določa, da je namen tega zakona zlasti opredelitev temeljnih načel, ki se nanašajo na medsebojne odnose, ravnanja udeležencev in drugih subjektov v cestnem prometu, osnovnih pogojev, ki jih morajo izpolnjevati ceste na področju varnosti cestnega prometa, cestnoprometnih pravil, nabora prometnih znakov in znakov pooblaščenih oseb.

16 Člen 5 tega zakona določa:

„(1) Enote lokalne in regionalne samouprave v skladu z določbami tega zakona s predhodnim soglasjem ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, urejajo promet na svojem območju, in sicer:

[...]

6. z določitvijo parkirnih površin in načina parkiranja, prepovedi parkiranja in območij omejenega parkiranja [...]“.

Odlok o parkiranju v mestu Zadar

17 Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (odlok o organizaciji in načinu zaračunavanja parkiranja v mestu Zadar) (*Glasnik Grada Zadra*, št. 4/11) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: odlok o parkiranju v mestu Zadar), določa organizacijo in način plačila parkiranja ter nadzor nad parkiranjem vozil na plačljivih javnih parkiriščih.

- 18 V členu 2 tega odloka so javna parkirišča opredeljena kot „javne površine, namenjene ustavljanju in parkiranju vozil“.
- 19 Člen 4 navedenega odloka določa, da so javna parkirišča označena kot taka v skladu z zakonom o varnosti v cestnem prometu.
- 20 V skladu s členom 5 tega odloka označevanje javnih parkirišč opravi organizator parkiranja pod nadzorom pristojnega oddelka občinske uprave.
- 21 Člen 6 odloka o parkiranju v mestu Zadar določa dneve in ure, ko se plačuje parkirnina.
- 22 Člen 7 tega odloka določa:
„Voznik ali lastnik vozila z zaustavitvijo ali parkiranjem vozila na javnem parkirišču z organizatorjem parkiranja sklene pogodbo o koriščenju javnega parkirišča z uporabo dnevnega parkirnega listka [...] in sprejme splošne pogoje pogodbe o parkiranju, ki so določeni v tem odloku.“
- 23 V skladu s členom 9 navedenega odloka dnevni listek, ki velja 24 ur od njegove izdaje, ustreza zmnožku urne postavke parkiranja na določenem območju s številom parkirnih ur v času plačila za parkiranje, krajšem od 24 ur.
- 24 Člen 10 tega odloka določa, da se zaračunavanje dnevnega listka izvede s plačilom plačilnega naloga za dnevni listek na tekoči račun organizatorja parkiranja ali s plačilom dnevnega listka na blagajni organizatorja parkiranja.
- 25 V skladu s členom 12 odloka o parkiranju v mestu Zadar mora uporabnik parkirišča, ki sta mu bila izdana dnevni listek in plačilni nalog za ta listek, ta nalog plačati v osmih dneh od datuma njegove izdaje.
- 26 Člen 13 tega odloka določa, da če uporabnik parkirišča ne plača dnevnega listka v določenem roku, mora v dodatnih osmih dneh poleg zneska na dnevnem listku plačati tudi dejanske stroške in zakonske zamudne obresti, ki morajo biti navedeni na plačilnem nalogu. Če uporabnik parkirišča v določenem roku ne plača dnevnega listka, dejanskih stroškov in zakonskih zamudnih obresti, bo organizator parkiranja v svojem imenu in za svoj račun proti temu uporabniku sprožil sodni postopek.

Spor o glavni stvari, vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

- 27 Obala, gospodarska družba, ki jo je mesto Zadar (Hrvaška) ustanovilo za pobiranje parkirnin na javni prometni površini, je 20. februarja 2017 pri notarju na Hrvaškem na podlagi verodostojne listine sprožila izvršilni postopek zoper družbo NLB Leasing za izterjavo stroškov, ki ustrezajo dnevnemu listku za parkiranje vozila na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini v Zadru. Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da je bilo ugotovljeno, da je bilo to vozilo na parkirišču 30. junija 2012 ob 13.02 in da družba Obala zahteva plačilo dnevnega listka za cel dan parkiranja.
- 28 Ta notar je 8. marca 2017 izdal sklep o izvršbi, s katerim je družbi NLB Leasing naložil plačilo uveljavljane terjatve v višini 84 hrvaških kun (HRK) (približno 11 EUR) za glavno terjatev, ki pomeni dnevno parkirnino, ter zneskov 1235 HRK (približno 165 EUR) za stroške, ki so nastali v okviru postopka, in 506,25 HRK (približno 67 EUR) za pričakovane stroške postopka.
- 29 Pri vročitvi sklepa o izvršbi družbi NLB Leasing se je notar oprl na člen 14 Uredbe št. 1393/2007 in poslal priporočeno pismo z vročilnico.

- 30 Družba NLB Leasing je zoper ta sklep vložila ugovor. Trgovački sud u Pazinu (gospodarsko sodišče v Pazinu, Hrvaška) je navedeni sklep razveljavilo v delu, v katerem je bila naložena izvršba, vendar se je izreklo za nepristojno za odločanje o ugovoru in je zadevo odstopilo v odločanje za Trgovački sud u Zadru (gospodarsko sodišče v Zadru, Hrvaška), ki se je prav tako izreklo za nepristojno in zadevo odstopilo predložitvenem sodišču, da odloči o tem negativnem kompetenčnem sporu.
- 31 Predložitveno sodišče se sprašuje o več vidikih spora o glavni stvari, zlasti o zakonitosti vročitve sklepa o izvršbi toženi stranki s priporočenim pismom z vročilnico v okviru izvršilnega postopka, sproženega pri notarju na podlagi verodostojne listine, o opredelitvi pravnega razmerja med strankama v postopku v glavni stvari za določitev pristojnosti hrvaških sodišč za odločanje o tem sporu in o materialnem pravu, ki se uporablja.
- 32 To sodišče se najprej sprašuje, ali se notarji, ki niso „sodišča“ v smislu Uredbe št. 1215/2012, pri vročanju svojih sklepov o izvršbi v okviru izvršilnih postopkov na podlagi verodostojne listine lahko oprejo na določbe Uredbe št. 1393/2007 in ali sodišča v okviru spora, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, toženim strankam lahko vročijo izvršilne akte na podlagi Uredbe št. 1393/2007.
- 33 Predložitveno sodišče se nato sprašuje o obsegu pojma „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu člena 1 Uredbe št. 1215/2012 pri ugotavljanju, ali je pristojno za odločanje o sporu v zvezi z izterjavo dnevnega listka za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini.
- 34 Glede tega trdi, da lokalne skupnosti na podlagi člena 5(1), točka 6, zakona o varnosti v cestnem prometu in pravil o opravljanju komunalnih dejavnosti sprejemajo odločitve v zvezi s parkirišči in svoja pooblastila javne oblasti prenesejo na občinska gospodarska podjetja, ustanovljena za pobiranje parkirnin.
- 35 V obravnavani zadevi odlok o parkiranju v mestu Zadar med drugim določa območja za parkiranje ter obdobje, v katerem se pobira pristojbina za parkiranje na javni prometni površini, ceno listka po urni postavki in ceno celodnevnega parkirnega listka, če se ugotovi, da je na območju javnega parkirišča vozilo, za katero ni bil plačan parkirni listek po urni postavki oziroma če ta ne velja več.
- 36 Po navedbah predložitvenega sodišča je obveznost plačila dnevnega listka določena enostransko in ima kaznovalne elemente, saj jo je mogoče razumeti kot kazen, če parkirnina ni bila plačana prostovoljno in vnaprej po urni postavki ali če je potekel čas, za katerega je bila plačana.
- 37 Po mnenju tega sodišča obstaja razlika med, na eni strani, parkiranjem na ograjenih površinah, na katerih uporabniki vzamejo potrdilo o času prihoda na te površine in plačajo stroške parkiranja, ko navedene površine zapustijo, kar naj bi bil primer klasične pogodbe civilnega prava in zato civilna zadeva, ter, na drugi strani, parkiranjem iz postopka v glavni stvari, za katero je bila parkirnina plačana vnaprej za določen čas, katerega prekoraitvev povzroči obveznost plačila dnevnega listka, ki ima kaznovalne elemente.
- 38 Če bi spor o glavni stvari spadal na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012, se predložitveno sodišče poleg tega sprašuje o pravilih o pristojnosti, ki se uporabljajo v skladu z določbami te uredbe.
- 39 Navedeno sodišče v zvezi s tem navaja, da se v skladu s sodno prakso hrvaških sodišč na splošno šteje, da je pogodba o parkiranju sklenjena, ko vozilo parkira na označenem mestu, ki je na javni prometni površini. Vendar naj bi se postavljalo vprašanje, ali je treba to pogodbo opredeliti kot pogodbo o opravljanju storitev ali kot pogodbo o najemu nepremičnine.
- 40 Navedeno sodišče meni, da če se taka pogodba o parkiranju opredeli kot pogodba o opravljanju storitev, bi lahko šlo za poseganje v svobodo opravljanja storitev iz člena 56 PDEU. Poleg tega naj bi pristojnost hrvaških sodišč lahko izhajala iz člena 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012. Vendar se predložitveno sodišče ob upoštevanju sodne prakse Sodišča, zlasti sodbe z dne 23. aprila 2009, Falco

Privatstiftung in Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), sprašuje, ali dejavnost družbe Obala, ki v obravnavani zadevi zgolj označuje parkirna mesta in pobira parkirnine, zadostuje za to, da bi bilo to dejavnost mogoče opredeliti kot „storitev“ v smislu te sodne prakse.

- 41 Predložitveno sodišče v zvezi z morebitno opredelitvijo pogodbe o parkiranju kot pogodbe o najemu nepremičnine v smislu člena 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 trdi, da se pogodba o parkiranju – drugače kot pogodba o najemu nepremičnine občega prava, za katero se zahteva pisna oblika, sicer je pogodba nična – ne sklene pisno. Poleg tega naj na parkiranih vozilih ne bi obstajala zakonska zastavna pravica. Mogoče pa naj bi bilo trditi, da se določen prostor nepremičnine uporablja tako, da obstaja določena podobnost med pogodbo o parkiranju in pogodbo o najemu nepremičnine.
- 42 Poleg tega predložitveno sodišče navaja predpostavko, da parkiranje na javni prometni površini nima pogodbene narave, in se sprašuje, ali je mogoče šteti, da je odgovornost uporabnika parkirišča – ker ni kupil listka po urni postavki – lahko deliktna ali kvazideliktna v smislu člena 7, točka 2, Uredbe št. 1215/2012.
- 43 Navedeno sodišče se nazadnje sprašuje o pravu, ki se uporablja. Trdi namreč, da je bilo v obravnavanem primeru parkiranje opravljeno 30. junija 2012, to je pred datumom pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji, in se zato sprašuje, ali se ob upoštevanju sodne prakse Sodišča v zvezi s pogodbami, sklenjenimi pred tem datumom pristopa, zlasti sklepa z dne 5. novembra 2014, VG Vodoopskrba (C-254/14, neobjavljen, EU:C:2014:2354), in sodbe z dne 14. februarja 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123), za spor o glavni stvari uporabljajo določbe uredb Rim I in Rim II.
- 44 V teh okoliščinah je Visoki trgovački sud (višje gospodarsko sodišče, Hrvaška) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je dopustno, da notarji vročitev pisanj opravijo na podlagi Uredbe [št. 1393/2007], kadar notarji vročajo svoje odločitve v zadevah, za katere se ne uporablja Uredba št. 1215/2012, glede na to, da notarji na Hrvaškem – kadar delujejo v okviru pooblastil, ki jim jih daje nacionalno pravo v izvršilnih postopkih na podlagi ‚verodostojne listine‘ – niso zajeti z izrazom ‚sodišče‘ v smislu navedene uredbe št. 1215/2012 [?] Oziroma, ali lahko notarji, ker niso zajeti z izrazom ‚sodišče‘ na podlagi Uredbe št. 1215/2012 – v okviru pooblastil, ki jim jih daje nacionalno pravo v izvršilnih postopkih na podlagi ‚verodostojne listine‘ – uporabljajo pravila o vročitvi pisanj na podlagi Uredbe [...] št. 1393/2007?
2. Ali se lahko parkiranje na ulici in javni prometni površini – kadar je pravica do zaračunavanja določena v zakonu o varnosti cestnega prometa in predpisih, ki urejajo opravljanje komunalne storitve kot javno službo – šteje za civilno zadevo v smislu Uredbe [št. 1215/2012], ki ureja vprašanje pristojnosti sodišč in priznavanja ter izvrševanja sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, upošteva pri tem zlasti dejstvo, da se za vozilo, ki nima parkirnega listka ali ki ima neveljavni parkirni listek, takoj naloži obveznost plačila dnevnega listka, kot da je bilo parkirano ves dan in neodvisno od natančnega časa uporabe parkirnega mesta, zaradi česar ima takšno zaračunavanje dnevnega listka kaznovalne elemente, v nekaterih državah članicah pa se takšno parkiranje šteje za prometni prekršek?
3. Ali lahko sodišča v zgoraj navedenih sodnih sporih, ki se nanašajo na parkiranje na ulici in javni prometni površini – kadar je pravica do zaračunavanja določena v zakonu o varnosti cestnega prometa in predpisih, ki urejajo opravljanje komunalne storitve kot javno službo – vročitev pisanj tožencem opravijo v druge države članice na podlagi Uredbe [št. 1393/2007]?

Če bi se na podlagi zgornjih vprašanj ugotovilo, da je tako parkiranje civilna zadeva, se postavljajo dodatna vprašanja:

4. V obravnavani zadevi se izhaja iz domneve, da se pogodba sklene s samim parkiranjem na ulici na mestu, ki ga označuje horizontalna in/ali vertikalna signalizacija, oziroma se šteje, da je že s samim parkiranjem sklenjena pogodba, če pa se ne plača cena po urni postavki parkiranja, je treba plačati celodnevni listek[.] [Z]ato se postavlja vprašanje, ali je ta domneva sklenitve pogodbe s samim parkiranjem in soglasja za plačilo cene dnevnega listka, če listek ni kupljen po urni postavki parkiranja oziroma če je presežen čas, za katerega je bil listek kupljen, v nasprotju s temeljnimi pravili o opravljanju storitev iz člena 56 [PDEU] in ostalega pravnega reda [Unije] [...]
5. V obravnavani zadevi je bilo konkretno parkiranje opravljeno v Zadru, zato obstaja določena zveza med to pogodbo in sodiščem Republike Hrvaške, vendar ali je takšno parkiranje ‚storitev‘ v skladu s členom 7, [točka] 1 Uredbe [...] št. 1215/2012, saj storitev pomeni, da oseba, ki opravlja storitev, opravlja določene dejavnosti oziroma opravlja določeno dejavnost za plačilo[?] [Z]ato se postavlja vprašanje, ali tožnikova dejavnost zadostuje za to, da se jo šteje za storitev? Če sodišče v Republiki Hrvaški ne bi imelo posebne pristojnosti na podlagi člena 7, [točka] 1 Uredbe [...] št. 1215/2012, bi bilo treba postopek voditi pred sodiščem sedeža toženca.
6. Ali se lahko parkiranje na ulici in javni prometni površini – kadar je pravica do zaračunavanja določena v zakonu o varnosti cestnega prometa in predpisih, ki urejajo opravljanje komunalne storitve kot javno službo, in kadar se zaračunavanje opravlja samo v določenem času dneva – šteje za pogodbo o najemu nepremičnine na podlagi člena 24, [točka] 1 Uredbe [...] št. 1215/2012?
7. Če v obravnavani zadevi ni mogoče uporabiti zgoraj omenjene domneve, da je do sklenitve pogodbe prišlo s samim parkiranjem (četrtο vprašanje), se postavlja vprašanje, ali se lahko takšno parkiranje – kjer pristojnost za zaračunavanje parkiranja izhaja iz zakona o varnosti cestnega prometa in kjer je določeno, da je treba plačati dnevni listek, če se vnaprej ne kupi listka po urni postavki uporabe parkirnega mesta oziroma če je presežen čas, za katerega je bil listek kupljen – šteje za delikt oziroma kvazidelikt v smislu člena 7, [točka] 2 Uredbe [...] št. 1215/2012?
8. V obravnavani zadevi je do zadevnega parkiranja prišlo pred pristopom Republike Hrvaške k Evropski uniji, in sicer 30. junija 2012 ob 13:02 uri[.] [Z]ato se postavlja vprašanje, ali se lahko uredbi, ki urejata vprašanje prava, ki se uporablja, in sicer Uredba [Rim I] oziroma Uredba [Rim II] – ob upoštevanju časovne veljavnosti teh uredb – uporabita v obravnavani zadevi?

Če je Sodišče Evropske unije pristojno za odgovor glede uporabe materialnega prava, se postavlja naslednje vprašanje:

9. Ali je domneva, da je do sklenitve pogodbe prišlo s samim parkiranjem in do soglasja za plačilo cene dnevnega listka, če listek ni kupljen po urni postavki parkiranja oziroma če je presežen čas, za katerega je bil listek kupljen, v nasprotju s temeljnimi pravili o opravljanju storitev iz člena 56 [PDEU] in ostalega pravnega reda [...] [U]nije, in to ne glede na to, ali je lastnik vozila fizična ali pravna oseba? Oziroma, ali se lahko glede uporabe materialnega prava v obravnavani zadevi uporabijo pravila iz člena 4 Uredbe [Rim I] (ker v sodnem spisu ni dokaza o tem, da bi se stranki dogovorili o pravu, ki se uporablja)?
  - Če gre za pogodbo, se postavlja vprašanje, ali gre v obravnavani zadevi za pogodbo o opravljanju storitev oziroma ali bi se lahko takšno pogodbo o parkiranju štelo za storitev iz člena 4(1)(b) Uredbe [Rim I]?
  - Podredno, ali bi se za zadevno parkirno mesto lahko štelo, da gre za najemno pogodbo v skladu s členom 4(1)(c) Uredbe [Rim I]?

- Podredno, če bi se zadevno parkirno mesto uporabila določba člena 4(2) Uredbe [Rim I], se postavlja vprašanje, kaj je v obravnavani zadevi značilna izpolnitev, saj je tožnik v bistvu le začrtal ulično površino za parkiranje ter zaračunava uporabo parkirnega mesta, medtem ko toženec opravi parkiranje in plača za parkirno mesto. Če bi se namreč za značilno izpolnitev štelo ravnanje tožnika, potem bi se uporabilo pravo Republike Hrvaške, če pa bila značilna izpolnitev ravnanje toženca, potem bi se uporabilo pravo Republike Slovenije. Ker pa je pravica do zaračunavanja parkirnega mesta v obravnavani zadevi urejena s pravom Republike Hrvaške, s katerim je potem pogodba tesneje povezana, se postavlja vprašanje, ali bi se lahko v obravnavani zadevi vendarle uporabilo pravilo iz člena 4[3] Uredbe [Rim I]?
- Če gre za nepogodbno obveznost na podlagi Uredbe [Rim II], se postavlja vprašanje, ali se takšna nepogodbna obveznost lahko šteje za škodo, tako da bi se pravo, ki se uporablja, določilo na podlagi člena 4(1) [te] [u]redbe [...]?
- Podredno, ali bi se lahko takšno parkiranje štelo za neupravičeno obogatitev, tako da bi se pravo, ki se uporablja, določilo na podlagi člena 10(1) Uredbe [Rim II]?
- Podredno, ali bi se lahko takšno parkiranje štelo za poslovodstvo brez naročila, tako da bi se pravo, ki se uporablja, določilo na podlagi člena 11(1) Uredbe [Rim II]?
- Podredno, ali bi se lahko takšno parkiranje štelo za predpogodbno odgovornost, tako da bi se pravo, ki se uporablja, določilo na podlagi člena 12(1) Uredbe [Rim II]?”

45 Sodišče je s sklepom z dne 22. aprila 2020 odločilo, da bo zaradi zdravstvenih tveganj, povezanih s pandemijo koronavirusa, odločalo brez obravnave, ki je bila sprva predvidena v tej zadevi, ter strankam in zainteresiranim osebam iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije v pisni odgovor poslalo več vprašanj, na katera so odgovorile družba Obala, hrvaška in slovenska vlada ter Komisija.

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost prvega, tretjega in četrtega vprašanja ter prvega dela devetega vprašanja

- 46 Družba Obala in hrvaška vlada se sklicujeta na nedopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ker predložitveno sodišče v bistvu ni zadostno obrazložilo, zakaj je postavilo vprašanja za predhodno odločanje oziroma zakaj naj bi bil za spor o glavni stvari upošteven morebiten odgovor Sodišča na vprašanja, ki so po njunem mnenju dejanske narave. Poleg tega naj bi bilo po mnenju družbe Obala mogoče šteti, da v obravnavanem primeru ne gre za spor, ker bi moralo sodišče, ki je prvo začelo postopek v glavni stvari, v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili zavreči ugovor zoper sklep o izvršbi, izdan na podlagi verodostojne listine, z obrazložitvijo, da ne le, da je ta ugovor pripravila oseba, ki ni bila pooblaščenca za zastopanje dolžnika, ampak tudi, da ni bil napisan v hrvaščini.
- 47 Po mnenju Komisije mora predložitveno sodišče odločati v okviru postopka, ki se nanaša zgolj na kompetenčni spor med dvema sodiščema. Zato mora odločiti le o vprašanju, katero od dveh zadevnih sodišč je krajevno pristojno. Po mnenju te institucije so vprašanja v zvezi z razlago Uredbe št. 1215/2012 posledično edina upoštevana za rešitev tega kompetenčnega spora. Druga vprašanja, ki se nanašajo na vročitev pisanj in določitev prava, ki se uporablja, naj ne bi imela nikakršne zveze s predmetom spora o glavni stvari in naj zato ne bi bila dopustna.
- 48 Glede tega je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga zastavi nacionalno sodišče, v smislu člena 267

PDEU, le če niso spoštovane zahteve v zvezi z vsebino predloga za sprejetje predhodne odločbe iz člena 94 Poslovnika Sodišča, ali če je očitno, da razlaga ali presoja veljavnosti pravila Unije, ki jo zahteva nacionalno sodišče, nima zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, ali če gre za hipotetičen primer (glej v tem smislu sodbi z dne 9. julija 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, točka 19, in z dne 3. septembra 2020, Supreme Site Services in drugi, C-186/19, EU:C:2020:638, točka 42 ter navedena sodna praksa).

- 49 Iz ustaljene sodne prakse izhaja tudi to, da nujnost razlage prava Unije, ki je koristna za nacionalno sodišče, od tega sodišča zahteva, da opredeli pravni in dejanski okvir, v katerega se umeščajo vprašanja, ki jih postavlja, ali vsaj razloži dejstva, ki so bila podlaga za ta vprašanja. Predložitvena odločba mora poleg tega vsebovati jasne razloge, iz katerih se nacionalno sodišče sprašuje o razlagi prava Unije in iz katerih meni, da je treba Sodišču postaviti vprašanje za predhodno odločanje (sodba z dne 1. oktobra 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 50 Te zahteve v zvezi z vsebino predloga za sprejetje predhodne odločbe so izrecno navedene v členu 94 Poslovnika, ki ga mora predložitveno sodišče v okviru sodelovanja, uvedenega s členom 267 PDEU, spoštovati. Nanje je opozorjeno tudi v Priporočilih Sodišča Evropske unije nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja (UL 2018, C 257, str. 1) (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2018, Rittinger in drugi, C-492/17, EU:C:2018:1019, točki 38 in 39).
- 51 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče, ki odloča v okviru negativnega kompetenčnega spora, v zvezi z razlago Uredbe št. 1393/2007, na katero se nanašata prvo in tretje vprašanje, Sodišča ni v skladu z zahtevami iz člena 94 Poslovnika obvestilo, zakaj je rešitev spora o glavni stvari odvisna od razlage te uredbe. Natančneje, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, je tožena stranka iz postopka v glavni stvari pred hrvaškimi sodišči vložila ugovor zoper sklep o izvršbi, ki ji je bil vročen.
- 52 V zvezi s četrtem vprašanjem in prvim delom devetega vprašanja predložitveno sodišče prav tako ne daje pojasnil glede razlogov, iz katerih se je spraševalo o skladnosti domneve, da je pogodba sklenjena zaradi parkiranja na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, z določbami o svobodi opravljanja storitev iz člena 56 PDEU oziroma o vplivu, ki bi ga v tem okviru lahko imela okoliščina, da je lastnik zadevnega vozila fizična ali pravna oseba.
- 53 Iz tega sledi, da prvo, tretje in četrto vprašanje ter prvi del devetega vprašanja niso dopustni.

Pristojnost Sodišča za odgovor na osmo vprašanje in drugi del devetega vprašanja

- 54 Predložitveno sodišče se v okviru osmega vprašanjem in drugega dela devetega vprašanja, ki ju je treba preučiti na prvem mestu, ob upoštevanju določb uredb Rim I ali Rim II sprašuje o določitvi prava, ki se uporablja za pravno razmerje, nastalo s parkiranjem vozila na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, v primeru, v katerem je do navedenega parkiranja prišlo pred pristopom zadevne države članice k Uniji.
- 55 Glede tega člen 2 Akta o pogojih pristopa Republike Hrvaške in prilagoditvah Pogodbe o Evropski uniji, Pogodbe o delovanju Evropske unije in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL 2012, L 112, str. 21), določa, da so določbe izbirnih pogodb in aktov, ki so jih institucije sprejele pred pristopom Republike Hrvaške, za to državo članico zavezujoče in se v navedeni državi članici uporabljajo šele od dneva njenega pristopa, to je 1. julija 2013.
- 56 Glede Uredbe Rim I iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je njena uporaba v skladu z njenim členom 28 odvisna od datuma sklenitve zadevne pogodbe (glej v tem smislu sklep z dne 13. januarja 2016, Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, neobjavljen, EU:C:2016:16, točka 16).

- 57 Glede Uredbe Rim II je Sodišče razsodilo, da je v skladu s členom 31 te uredbe edini trenutek, ki ga je treba upoštevati pri opredelitvi področja uporabe te uredbe *ratione temporis*, trenutek nastanka škodnega dogodka (glej v tem smislu sodbo z dne 17. novembra 2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, točka 36).
- 58 V obravnavani zadevi je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je bilo parkiranje vozila iz postopka v glavni stvari opravljeno 30. junija 2012, torej pred pristopom Republike Hrvaške k Uniji. Iz tega sledi, da se uredbi Rim I in Rim II *ratione temporis* ne uporabljata in da Sodišče ni pristojno za odgovor na osmo vprašanje ter na drugi del devetega vprašanja.

Drugo vprašanje

- 59 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 1(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnikom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, ki ga sproži družba, ki jo je krajevna skupnost pooblastila za upravljanje takih parkirnih mest, zajet s pojmom „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu te določbe.
- 60 Glede pojma „civilne in gospodarske zadeve“ iz člena 1(1) Uredbe št. 1215/2012 je Sodišče že večkrat razsodilo, da zato, da bi se kar najbolj zagotovila enakost in enotnost pravic in obveznosti, ki za države članice in zainteresirane osebe izhajajo iz te uredbe, navedenega pojma ni mogoče razlagati kot zgolj napotitev na notranje pravo države članice. Ta pojem je treba šteti za avtonomen pojem, ki ga je treba razlagati s sklicevanjem na cilje in ureditev navedene uredbe na eni strani ter splošna načela, ki izhajajo iz nacionalnih pravnih ureditev, na drugi strani (sodba z dne 28. februarja 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 61 Poleg tega nujnost zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga in nujnost, da se zaradi usklajenega delovanja pravosodja prepreči, da bi bile v državah članicah izdane nezdržljive odločbe, zahtevata široko razlago navedenega pojma „civilne in gospodarske zadeve“ (glej v tem smislu sodbo z dne 10. septembra 2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, točki 22 in 23).
- 62 Da bi se ugotovilo, ali sodni postopek spada pod pojem „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1215/2012 in posledično na področje uporabe te uredbe, je treba ugotoviti, kakšna sta pravno razmerje med strankami spora in predmet spora, oziroma preučiti podlago in podrobna pravila za sprožitev tega postopka (sodba z dne 16. julija 2020, Movic in drugi, C-73/19, EU:C:2020:568, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 63 Nekateri spori med javnim organom in osebo zasebnega prava tako lahko spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012, kadar se pravno sredstvo nanaša na dejanja, storjena *iure gestionis*, vendar je drugače, kadar javni organ ravna v okviru izvajanja javne oblasti (glej v tem smislu sodbo z dne 7. maja 2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 64 Kadar ena od pravnih strank izvaja pooblastila javne oblasti, ki niso pooblastila, ki spadajo k pravilom, ki veljajo v razmerjih med posamezniki, se ta spor namreč izključi iz „civilnih in gospodarskih zadev“ v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1215/2012 (sodba z dne 3. septembra 2020, Supreme Site Services in drugi, C-186/19, EU:C:2020:638, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 65 Poleg tega dejstvo, da imajo nekatere dejavnosti javni namen, kot tako ni zadosten element, da se te dejavnosti obravnavajo, kot da se izvajajo *iure imperii*, če pri njih ne gre za izvajanje pooblastil, ki ne spadajo k pravilom, ki veljajo v razmerjih med posamezniki (sodba z dne 3. septembra 2020, Supreme Site Services in drugi, C-186/19, EU:C:2020:638, točka 66 in navedena sodna praksa).

- 66 V obravnavani zadevi je predmet postopka v glavni stvari izterjava terjatve, ki ustreza znesku dnevnega listka za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, skupaj s stroški postopka.
- 67 Kot je razvidno iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, ta postopek, čeprav ga je družba Obala sprožila v skladu s pooblastilom, ki ji je bilo podeljeno z aktom izvajanja javne oblasti, temelji na zasebnopravnem razmerju, v okviru katerega stranke prevzemajo pravice in obveznosti v skladu s splošnimi pogoji pogodbe o parkiranju, določenimi v odloku o parkiranju v mestu Zadar, vključno z obveznostjo plačila bodisi listka po urni postavki bodisi dnevnega listka in ceno teh listkov. Če listek po urni postavki ni bil plačan, se šteje, da je bila sklenjena pogodba, ki se nanaša na dnevni listek.
- 68 Poleg tega, kot je razvidno iz pisnih odgovorov hrvaške vlade na vprašanja, ki jih je poslalo Sodišče, obveznost plačila dejanskih stroškov in zakonskih zamudnih obresti v primeru neplačila dnevnega parkirnega listka temelji na hrvaškem zakonu o obligacijskih razmerjih, ki določa pravico upnika do popolnega povračila škode.
- 69 Iz podatkov v spisu, ki ga ima na voljo Sodišče, je tudi razvidno, da dnevni parkirni listek ni sankcija za prometni prekršek.
- 70 Glede podlage in podrobnih pravil za sprožitev postopka v glavni stvari je treba tudi ugotoviti, da družba Obala izterjavo parkirnine zahteva v skladu s pravili splošne ureditve, pri čemer je v skladu z zakonom o izvršbi sprožila prvotni postopek pred notarjem, temu pa je sledil postopek pred sodiščem, potem ko je dolžnik vložil ugovor zoper sklep o izvršbi, ki ga je izdal navedeni notar.
- 71 Poleg tega družba Obala, tako kot v primeru iz zadeve, v kateri je bila izdana sodba z dne 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), s tem, da zadevnim osebam izda dnevni parkirni listek, sebi z odstopanjem od pravil splošne ureditve ne podeli izvršilnega naslova, saj se ta družba po taki izdaji lahko zgolj sklicuje na verodostojno listino, ki ji omogoča, da sproži postopek v skladu z določbami zakona o izvršbi oziroma, v primeru izpodbijanja, sodni postopek.
- 72 Iz navedenega izhaja, da niti pravno razmerje med strankami v postopku, kakršen je ta v glavni stvari, niti podlaga in niti podrobna pravila za sprožitev tega postopka ne kažejo na to, da gre v tem primeru za izvajanje pooblastil javne oblasti v smislu prava Unije, tako da je treba šteti, da je tak postopek zajet s pojmom „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1215/2012 in spada na področje uporabe te uredbe.
- 73 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, ki ga sproži družba, ki jo je krajevna skupnost pooblastila za upravljanje takih parkirnih mest, zajet s pojmom „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu te določbe.

Šesto vprašanje

- 74 Predložitveno sodišče želi s šestim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini zajet s pojmom „najem/zakup nepremičnine“ v smislu te določbe.
- 75 V skladu z ustaljeno sodno prakso sistem določitve splošnih pristojnosti iz poglavja II Uredbe št. 1215/2012 temelji na splošnem pravilu iz člena 4(1) te uredbe, v skladu s katerim so osebe s stalnim prebivališčem na ozemlju države članice ne glede na državljanstvo strank tožene pred sodišči te države (sodba z dne 4. oktobra 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, točka 35).

- 76 V poglavju II, oddelek 6, Uredbe št. 1215/2012 je le z odstopanjem od tega splošnega pravila o pristojnosti sodišč glede na prebivališče toženca določeno nekaj pravil o izključni pristojnosti, med katerimi je tisto iz člena 24, točka 1, te uredbe, ki sodiščem države članice, v kateri se nahaja nepremičnina, daje pristojnost za odločanje v zvezi z najemom/zakupom nepremičnin (glej v tem smislu sodbo z dne 10. julija 2019, Reitbauer in drugi, C-722/17, EU:C:2019:577, točka 38). Določbe člena 24, točka 1, navedene uredbe se glede na to, da določajo izjeme, ne smejo razlagati širše, kot zahteva njihov cilj (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 77 Glede cilja, ki mu sledijo te določbe, je iz ustaljene sodne prakse Sodišča razvidno, da je glavni razlog za podelitev izključne pristojnosti sodiščem države članice, v kateri je nepremičnina, ta, da sodišče kraja, kjer je nepremičnina, zaradi bližine najboljše pozna dejstva ter lahko uporabi pravila in običaje, ki navadno veljajo za državo, v kateri je nepremičnina (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 78 Glede, natančneje, najema nepremičnin iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je ta izključna pristojnost utemeljena z zapletenostjo razmerja med lastnikom in najemnikom, ki poleg najemnine vključuje vrsto pravic in obveznosti. To razmerje urejajo posebni predpisi države, v kateri je nepremičnina, ki je predmet najemne pogodbe, kot so tisti, ki določajo odgovorno osebo za vzdrževanje stavbe in plačilo davka na nepremičnine, tisti, ki urejajo dolžnosti uporabnika nepremičnine do sosedov, in tisti, ki nadzorujejo ali omejujejo pravico lastnika, da po koncu najema ponovno pridobi posest na nepremičnini, pri čemer so nekateri od teh predpisov kogentne narave (sklep z dne 15. maja 2019, MC, C-827/18, neobjavljen, EU:C:2019:416, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 79 V obravnavani zadevi pa se postopek v glavni stvari, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, ne nanaša na pogoje uporabe nepremičnine, temveč na izterjavo pristojbine za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini. Ne glede na opredelitev pravnega razmerja, ki je tako določeno v nacionalnem pravu, tak postopek glede na njegov predmet in obseg preverjanj, ki jih bo moralo opraviti nacionalno sodišče, ne more biti zajet s pravilom o izključni pristojnosti iz člena 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012.
- 80 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba na šesto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini ni zajet s pojmom „najem/zakup nepremičnine“ v smislu te določbe.

Peto in sedmo vprašanje

- 81 Predložitveno sodišče želi s petim in sedmim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, najprej, ali je treba člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini zajet z „zadevami v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu te določbe, dalje, če je odgovor pritrdilen, ali je pogodba o parkiranju, ki se sklene v takih okoliščinah, pogodba o opravljanju storitev v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, te uredbe, in, nazadnje, če je odgovor nikalen, ali je tak postopek zajet s pravilom o posebni pristojnosti v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti iz člena 7, točka 2, navedene uredbe.
- 82 Na prvem mestu je treba glede pogodbene oziroma deliktne narave postopka v glavni stvari opozoriti, da je treba pojma „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ in „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu točke 1 in točke 2 člena 7 Uredbe št. 1215/2012 razlagati avtonomno, predvsem s sklicevanjem na sistematiko in cilje te uredbe, da bi se zagotovila njena enotna uporaba v vseh državah članicah. Teh pojmov zato ni mogoče razumeti tako, da napotujeta na opredelitev pravnega

razmerja, obravnavanega pred nacionalnim sodiščem, v veljavnem nacionalnem pravu (glej v tem smislu sodbo z dne 14. julija 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, točka 19 in navedena sodna praksa).

- 83 Glede tega je Sodišče razsodilo, da pojem „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 7, točka 2, Uredbe št. 1215/2012 zajema vsak zahtevek, ki se nanaša na uveljavljanje odgovornosti tožene stranke in ki se ne navezuje na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 7, točka 1(a), te uredbe, ker ne temelji na pravni obveznosti, ki bi jo ena oseba v razmerju do druge prostovoljno sprejela (sodba z dne 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, točka 23 in navedena sodna praksa).
- 84 Pojasnilo je, da je uporaba člena 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 ali njenega člena 7, točka 2, na eni strani odvisna od izbire tožeče stranke, da se sklicuje na katero od teh pravil o posebni pristojnosti ali ne, in po drugi strani od preizkusa posebnih pogojev iz teh določb, ki ga opravi sodišče, pred katerim poteka postopek (sodba z dne 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, točka 29).
- 85 Kadar se tožeča stranka sklicuje na eno od navedenih pravil, mora sodišče, pred katerim poteka postopek, torej preveriti, ali so zahtevki tožeče stranke, ne glede na njihovo opredelitev v nacionalnem pravu, pogodbene narave ali, nasprotno, deliktne ali kvazideliktne narave v smislu navedene uredbe (sodba z dne 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, točka 30).
- 86 Iz tega sledi, da je treba najprej preveriti, ali je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, ne glede na njegovo opredelitev v nacionalnem pravu, pogodbenega izvora.
- 87 Glede tega je treba ugotoviti, da člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 sicer ne zahteva sklenitve pisne pogodbe, vendar je opredelitev pogodbene obveznosti kljub temu nujna za uporabo te določbe. Pojasniti je treba, da je mogoče šteti, da taka obveznost nastane tiho, zlasti kadar to izhaja iz nedvoumnih dejanj, ki izražajo voljo strank (glej v tem smislu sodbo z dne 14. julija 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 88 V obravnavani zadevi je iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da so bili splošni pogoji uporabe javnih parkirišč, in sicer zlasti določitev parkirnih mest, urniki in parkirnine, vključno z obveznostjo plačila dnevnega parkirnega listka, objavljeni v odloku o parkiranju v mestu Zadar. Parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini ustvarja pravno razmerje med upravljavcem tega parkirnega mesta in osebo, ki ga je uporabila, s plačilom parkirnega listka po urni postavki ali dnevnega parkirnega listka, katerega naravo je mogoče opredeliti kot pogodbeno.
- 89 Postopek za izterjavo parkirnine v zvezi z dnevnim parkirnim listkom torej temelji na zatrjevani kršitvi pogodbenih obveznosti in je zajet z „zadevami v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 7, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012, tako da lahko hrvaška sodišča svojo pristojnost utemeljijo na tej določbi, ne glede na naravo pogodbe o parkiranju iz postopka v glavni stvari.
- 90 Trditev slovenske vlade v odgovoru na pisna vprašanja, ki jih je postavilo Sodišče, da dolžnik ni prostovoljno sprejel obveznosti, ker v obravnavani zadevi vozila iz postopka v glavni stvari na zadevno parkirno mesto ni parkiral sam dolžnik, temveč lizingojemalec, ne more omajati pogodbene narave postopka v glavni stvari. Ta trditev se namreč nanaša na vsebinsko preučitev, ki jo mora sodišče opraviti po tem, ko se izreče o svoji pristojnosti.
- 91 Sodišče je v zvezi s tem odločilo, da je sodišče, pri katerem je vložena tožba za izpolnitev pogodbe, pristojno na podlagi člena 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012, tudi če se tožena stranka v okviru razloga, navedenega v obrambo, sklicuje na neobstoj te pogodbe (sodba z dne 4. marca 1982, Effer, 38/81, EU:C:1982:79, točka 8).

- 92 Na drugem mestu je treba glede možnosti opredelitve pogodbe o parkiranju iz postopka v glavni stvari kot pogodbo o opravljanju storitev za namene uporabe člena 7, točka 1(b), Uredbe št. 1215/2012 pojasniti, da bi bila s tako opredelitvijo izključena uporaba pravila o pristojnosti iz člena 7, točka 1(a), navedene uredbe. Ob upoštevanju hierarhije, ki jo med točko (a) in točko (b) določa točka (c) te določbe, se namreč pravilo o pristojnosti iz te točke (a) uporablja le alternativno in če se ne uporabita pravila o pristojnosti iz navedene točke (b) (sodba z dne 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, točka 34 in navedena sodna praksa).
- 93 Pojem „storitve“ v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012 zahteva vsaj to, da stranka, ki jih zagotavlja, opravlja določeno dejavnost za plačilo (glej v tem smislu sodbo z dne 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, točka 38 in navedena sodna praksa).
- 94 Merilo v zvezi z obstojem dejavnosti pa zahteva dejanja, in ne samo opustitev (sodba z dne 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, točka 39). Sodišče je tako razsodilo, da pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbenu odstopi pravico do njenega izkoriščanja za plačilo, ne pomeni take dejavnosti, saj imetnik pravice intelektualne lastnine s tem, da odstopi izkoriščanje te pravice, ne opravi nobene storitve, ampak se le zaveže, da bo sopogodbenu dopustil prosto izkoriščanje navedene pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 23. aprila 2009, Falco Privatstiftung in Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, točki 30 in 31).
- 95 V obravnavani zadevi pa iz podatkov, ki jih ima na voljo Sodišče, izhaja, da je družba Obala zadolžena za upravljanje javnih parkirišč, kar vključuje določeno dejavnost, ki zajema vsaj določitev, razmejitev in označevanje parkirnih mest na javni prometni površini ter upravljanje postopkov zaračunavanja stroškov parkiranja.
- 96 Glede merila pristojbine za dejavnost v obravnavani zadevi ni sporno, da je plačilo dnevnega parkirnega listka mogoče opredeliti kot pristojbino.
- 97 Zato je pogodbo o parkiranju iz postopka v glavni stvari, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točkah 119 in 120 sklepnih predlogov, mogoče opredeliti kot „pogodbo o opravljanju storitev“ v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 1215/2012.
- 98 Zato je treba na peto in sedmo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je, prvič, postopek za izterjavo pristojbine, ki izhaja iz pogodbe, katere predmet je parkiranje na enem od označenih parkirnih mest na javni prometni površini, ki jih organizira in upravlja za to pooblaščen družba, zajet z „zadevami v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu te določbe in da, drugič, ta pogodba pomeni pogodbo o opravljanju storitev v smislu člena 7, točka 1(b), druga alineja, te uredbe.

Stroški

- 99 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- Člen 1(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da je postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini, ki ga sproži družba, ki jo je krajevna skupnost pooblastila za upravljanje takih parkirnih mest, zajet s pojmom „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu te določbe.**

2. Člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da postopek za izterjavo pristojbine v zvezi z dnevnim listkom za parkiranje na označenem parkirnem mestu na javni prometni površini ni zajet s pojmom „najem/zakup nepremičnine“ v smislu te določbe.
3. Člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da je, prvič, postopek za izterjavo pristojbine, ki izhaja iz pogodbe, katere predmet je parkiranje na enem od označenih parkirnih mest na javni prometni površini, ki jih organizira in upravlja za to pooblaščen družba, zajet z „zadevami v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu te določbe in da, drugič, ta pogodba pomeni pogodbo o opravljanju storitev v smislu člena 7, točka 1(b), druga alinea, te uredbe.

Podpisi